

REFERAT 2023

IT-ARKITEKTURRÅDET

Dato: 21-09-2023 08:30
Sted: Aalborg Kommune

'Rammearkitekturen er fundamentet for, at kommunerne anskaffer effektive digitale løsninger, der styrker den kommunale opgaveløsning og skaber sammenhæng på tværs. Det sker med borgeren i centrum og på et åbent marked.'

Vision for den fælleskommunale rammearkitektur, vedtaget af Kommunernes It-Arkitekturråd februar 2017.

Deltagerfortegnelse.....	3
1. Siden sidst.....	4
1.1. Siden sidst.....	4
2. Drøftelsessager	6
2.1. Dialog med KL's direktion	6
2.2. Bedre styring af datastandarder - Status for KL-KOMBIT's datastandardiseringsprojekt.....	7
3. Eventuelt.....	9

Deltagerfortegnelse

Deltagere

It-Arkitekturrådets medlemmer:

- Bo Fristed, Chief Innovation Officer, chef for Center for Innovation og digitaliseringschef i Kultur og Borgerservice, Aarhus Kommune
- Henrik Brix, It- og digitaliseringschef, Favrskov Kommune, formand for KITA (foreningen af kommunale IT- og Digitaliseringsansvarlige)
- Jeppe Bøgh Andersen, Direktør for Social, Sundhed og Arbejdsmarked, Frederiksberg Kommune
- Mikkel Solgaard Bojsen-Møller, direktør for økonomi og digitalisering, Gentofte Kommune (virtuelt)
- Niels Rygaard, Kontorchef for It og digitalisering i Senior og Omsorg, Aalborg Kommune
- René Lorenz, Chef for Politik, Strategi og Udvikling, Ældre- og Handicapforvaltning, Odense Kommune
- Signe Maria Christensen, Ressourcedirektør, Beskæftigelses- og integrationsforvaltningen, Københavns Kommune
- Lars Vraa, Chefarkitekt, KOMBIT
- Pia Færch, Kontorchef, Center for Digitalisering og Teknologi, KL
- Ghita Thiesen, Kontorchef, It-arkitektur & Standarder, KL (mødeleder)

Forberedelsesudvalget:

- Cecilie Wulf Juul Jørgensen, Københavns Kommune

Sekretariat:

- Vibeke Normann, KL
- Zahra Al-Asfoor, KL (referent)

Afbud

- Ralf Klitgaard Jensen, Direktør for Børn & Læring og Sundhed & Omsorg, Stevns Kommune

Oplægsholdere

- Christian Harsløf, KL (virtuelt)

Andre gæster

- Peter Falkenberg, KL
- Mette Jespersen, KOMBIT (virtuelt)

1. Siden sidst

1.1. Siden sidst

SAG-2022-04762 Her skrives ansvarliges initialer

Drøftelse

Ghita bød velkommen til rådets to nye medlemmer Signe Maria Christensen, resourcedirektør i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen i Københavns Kommune og Mikkel Solgaard Bojsen-Møller, direktør for økonomi og digitalisering i Gentofte Kommune. Ghita bød desuden Cecilie Wulf Juul Jørgensen velkommen. Cecilie repræsenterer Københavns Kommune i Forberedelsesudvalget for Arkitekturrådet.

Som opfølgning på tidligere sager i rådet, orienterede Ghita om:

UAS Arbejdsprogram

KL's arkitekter er aktivt involveret i flertallet af initiativerne, inklusiv forskellige arbejdsgrupper. KL leder og eksekverer projekter om en fællesoffentlig version af Referencearkitektur for Observation og Måling, en integrationsmodel mellem GIS og ESDH, samt genbrug af software. Desuden revitaliserer KL det fællesoffentlige it-arkitektnetværk med to planlagte møder i år.

Datafordeler

SDFI har den 4. september gennemført transitionen af Datafordelerens miljøer, således at de nu bliver driftet og vedligeholdt af Netcompany (tidligere KMD).

Design- og planlægningsfasen er i fuld gang og afsluttes ultimo december, hvorefter den agile udviklingsfase starter, styret af et nyt governancesetup. Der er i forlængelse heraf nedsat 5 arbejdsgrupper, hvis medlemmer deltager i de relevante workshops i Design- og planlægningsfasen og i den efterfølgende agile udvikling, hvor det giver mening. Både kommunerne, KL og KOMBIT er repræsenteret i arbejdsgrupperne.

Tværgående økonomikomponent (TØK)

KL's Kontor for Beskæftigelse, Integration & Socialpolitik har arbejdet for regelforenkling og harmonisering på tværs af KY, KSD og KP, i forlængelse af rådets anbefaling i marts 2023. KL's arkitekter er inddraget i arbejdet. TØK-projektet ønsker at drøfte forskellige perspektiver og muligheder med rådet på mødet i november.

Udbredelse af MeMo-opmærkning

Udbredelse af MeMo er et led i initiativet 'Forbedret service via Digital Post' i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi. Digitaliseringsstyrelsen har indbudt KL, KOMBIT og kommuner til arbejdet med at identificere relevante cases, hvor MeMo kan give værdi.

Fællesoffentlig samtykkekomponent

Projektet er overgået til gennemførselsfasen efter at være blevet risikovurderet ved Statens it-projektråd. Førsteanvendere af den kommende fællesoffentlige samtykkekomponent er i gang med at udarbejde use cases og på anden vis specificere, hvad løsningen skal omfatte. Københavns Kommune, ved Socialforvaltningen samt Beskæftigelses- og integrationsforvaltningen er en af førsteanvenderne.

Fuldmagt og partsrepræsentation

PA har for Digitaliseringsstyrelsen gennemført en analyse af, hvilke behov og ønsker myndigheder og leverandører har til fuldmagtsløsningen, samt hvilke barrierer, der er for udbredelsen af løsningen. Flere kommuner og KOMBIT har bidraget. Resultatet af analysen skal være med til at identificere, hvordan løsningen skal videreudvikles. Projektet forventes at være i analysefasen frem til årets udgang.

Herudover fortalte Ghita om:

Konsulentopgave for Grønlands Selvstyre og kommuner

To af KL's arkitekter har igennem en længere periode været i gang med at løse en konsulentopgave for Grønlands Selvstyre. Sammen med de 5 kommuner i Grønland arbejder Selvstyrets digitaliseringsenhed på at udarbejde en digitaliseringsstrategi og et sæt arkitekturprincipper. Arkitekterne har afholdt workshopdage i Nuuk i september 2022 og i august 2023. Arbejdet fortsætter ind til videre.

Favrskov Kommunes retssag

Henrik Brix orienterede om Favrskov Kommunes retssag, hvor kommunen i byretten blev idømt den bøde på 75.000 kr., som Datatilsynet havde indstillet kommunen til i forbindelse med en sag om en stjålet PC (august 2020), som ikke havde krypteret harddisk, og hvor brugeren, mod retningslinjerne, havde gemt personfølsomme data på 100 borgere.

Favrskov Kommune havde krævet frifindelse, sekundært nedsættelse af bøden eller kritik, men tabte sagen.

2. Drøftelsessager

2.1. Dialog med KL's direktion

SAG-2022-04762

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet

- tager direktionens orientering til efterretning.

Drøftelse

På It-Arkitekturrådets faste punkt 'Dialog med KL's direktion' orienterede Christian Harsløf om tre hovedemner:

Baselinemåling af status på Cyber- og informationssikkerhed

Christian orienterede om, at hovedresultaterne af den anonyme undersøgelse er blevet fremlagt for kommunaldirektørerne. Siden starten i 2016 er der sket fremskridt, men visse kommuner er fortsat bagud. Der blev stillet spørgsmål ved, om disse kommuner behøver ekstra hjælp, og om det derfor bliver nødvendigt at revidere anonymitetsmodellen for næste år. Rådet foreslog at man kunne bevare anonymiteten og i stedet undersøge, hvilke barrierer kommunerne oplever, og handle på det. Kommunerne blev opfordret til at kontakte Pia Færch eller Christian Christensen fra KL for at drøfte emnet nærmere.

Digitaliseringsstrategi fra Regeringen

Regeringen er ved at udarbejde en digitaliseringsstrategi. Den nye digitaliseringsstrategi lægger bl.a. vægt på børns teknologibrug og digital inklusion, et begreb der mangler klarhed og har udfordringer i den offentlige debat.

Kunstig Intelligens

Kunstig intelligens undersøges ud fra tre hovedspor:

1. Reguleringsagenda:

Inkluderer EU-regulering, specifikt forordningen om AI, som søger at etablere grundlæggende rammer og retningslinjer for udvikling og implementering af kunstig intelligens.

2. Signaturprojekter og Kunstig Intelligens:

Projekterne illustrerer, hvordan teknologi potentielt kan være en løsning på udfordringerne med arbejdsudbuddet, og er integreret i 10-års planen. Her bliver muligheder og potentiale af AI undersøgt for at adressere og være med til at kunne frigøre 10.000 årsværk i den offentlige sektor.

3. Sprogmodeller:

Forskellige scenarier er under overvejelse, herunder muligheden for regulering af nuværende sprogmodeller, udvikling af nye modeller i samarbejde inden for Norden/EU, etablering af en omfattende dansk model som ChatGPT, eller at vente og se udviklingen an. Implement udarbejder en analyse, som vil belyse fordele og ulemper ved de forskellige scenarier. Analysen bliver offentliggjort ultimo september.

Rådet udviste interesse og positive forventninger til den kommende digitaliseringsstrategi og til analysen om sprogmodeller og AI. Rådet drøftede betydningen af lokale data og nuancering af modeller ved at berige dem med mere data. Herudover diskuterede rådet potentielle udfordringer og ulemper ved EU-reguleringer og eksisterende sprogmodeller.

Rådet introducerede desuden en idé om en kommunal model via KOMBIT, hvor OpenSource-produkter anvendes.

2.2. **Bedre styring af datastandarder - Status for KL-KOMBIT's datastandardiseringsprojekt**

SAG-2022-04762 Zahra Al-Asfoor

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- Tager status for arbejdet med datastandardisering til efterretning
- Giver input til teamets videre arbejde og prioriteringer

Drøftelse

Zahra Al-Asfoor fremlagde status for projektet 'Bedre styring af datastandarder' og uddybede, hvordan datastandardiseringsteamet har arbejdet siden projektets start den 1. april 2023.

Rådet tog orienteringen om status til efterretning og pegede særligt på at opgaven med at opbygge og vedligeholde et overblik og katalog over relevante standarder er værdifuld for kommunerne, og pointerede vigtigheden af løbende vedligehold, for at bevare værdien. Information om, hvem man skal kontakte for at få nærmere viden om den enkelte standard, blev nævnt som noget, der ville være til stor hjælp i praksis. Rådet spurgte til, om der også ville indgå information til, hvordan man udveksler standarder og var enige i vigtigheden af at få en fælles forståelse for, hvordan og hvornår en fælleskommunal standard bliver vedtaget, herunder hvilken autoritet eller organ, der har bemyndigelse til at foretage sådanne beslutninger, og hvem der har

mandat til at vurdere modenheden af de enkelte standarder. Rådet påpegede desuden, at der er usikkerhed omkring projektets nøjagtige fokus og på hvilket niveau det vil operere. Det er vigtigt at identificere, hvor projektet skaber mest værdi og for hvilke interessenter.

Rådet var enige i vigtigheden af at have klare ejerskabsforhold for standarder for at sikre deres opdatering og vedligeholdelse og foreslog at søge inspiration i vurderingsmekanismer benyttet af andre organisationer, som for eksempel Open Agile Smart Cities (OASC).

Zahra fortalte rådet, at der er forskellige processer for vedtagelse af fælleskommunale standarder, og derfor også forskellige organer der vedtager disse. Hvad angår vurdering af standarders modenhed er det i projektets prøveperiode standardiseringsteamet i samarbejde med forvaltere og anvendere, der vurderer i forhold til etablerede kriterier. Zahra understregede, at en indledende dialog er nødvendig, inden en fælles anbefaling udarbejdes. Mette Jespersen supplerede, at anbefalinger vil være kontekstafhængige og i projektet omfatter både det, som forvaltningsteamet selv kan arbejde videre med, og andre anbefalinger, som skal håndteres af andre end teamet.

Rådet udtrykte en bekymring for at standardiserings- og vurderingsprocesserne kan være meget langvarige og foreslog derfor at undersøge muligheden for at anvende mere agile metoder og hurtigere processer. Desuden pointerede rådet vigtigheden af udarbejdelsen af krav om standarder, som der kan henvises til i kontrakter.

3. Eventuelt